

KUMMA KIVI (8)

Ilta oli mennyt kylillä vähän pitkäksi. Mutta tarkoituksella. Oltiin värjötely kaupan kulmalla sen aikaa että Ketonen oli tullut ovella räpläämään lukkoa kiinni. Näki meidät ja huikkasi että mitäs pojat. Mitäs tässä kun ei ennenkään. Eki oli vetänyt oikein kunnan mallin fillaritelineen pintaan. Se jäi siihen roikkumaan vähän kuin tippukiveksi. Onneksi Ketonen oli jo häipynyt näkyvistä.

Pyörittiin vielä hetki ja otettiin sitten suuntaa kivelle. Oli sovittu että mennään sinne hämärissä. Ukko sitä oli kehottanut. Sanonut että jos pimeään tultua sinne menette ja teette kuten käsken niin kuulette kyllä. Me siitä muuta ymmärretty kuin että näitä asioita ei valoisassa tehdä. Hämärän juttuja. Niin kuin ukon tarinat kiven koputtajista.

Eki polki etunenässä kuten aina. Sillä oli kiire. Me tultiin Maken kanssa vähemmällä tohinalla. Ekin puseron punainen helma lepatti edessämme. Tuulenpuuska tarttui myös ympärillä oleviin kuusiin. Niiden suhinaan eksyi varisten rääkynää.

Mitä lähemmäksi kiveä tultiin sitä enemmän alkoi pelottaa. Tai ainakin aloin epäillä oliko tässä tolkkua. Ukon tarinat kyllä tiedettiin. Taidatkos olla jo vetelänä, Eki hörötti ja huomasi pienen virneen myös Maken naamalla. Heitettiin pyörät polun penkalle, kepit tarakalta käteen ja minä ryntäsin kärkeen. Ajattelin että minä sitten. Kestäkää kyydissä jos pystytte.

Aina se oli yhtä outo näky. Valtava kivijärkäle eikä kiinni oikein missään. Ja sen päällä vänkyräinen puu joka on kourillaan kiinni sammalta puskevan kallion pinnassa. Heiluttaa korkeuksiin kohoavia sarviaan. Puhaltaa suustaan ikaikaisia höyryjä.

Jäin seisomaan paikalleni, vähän kuin kunnoittavan etäisyyden päähän. Vaalea hämärä oli laskeutunut. Puristin kourassani kepin pintaa. Se tuntui pehmeältä.

Eki ryntäsi ohitseni ja alkoi saman tien jyskyttää omalla koivuseipällään kalliota. Kulki tiuhaan askeltaen kiven ympäri ja iski, iski, iski. Vähän sinne sun tänne. Make seisahtui lohokareen juurelle ja muistutti meille ukon ohjeet. Iskut piti kohdistaa tarkkaan paikkaan.

Seitsemän ja puoli tuumaa kiven ja alustan kosketuspinnasta kohti pohjoista.

Ensimmäiset kumahdukset täyttivät tienoon. Jostakin rasahti jotakin raskasta lentoon. Löimme ensiksi kukin omassa rytmissä, sitten yhdessä samaa tahtia tavoitellen. Patam-patam-patam. Kaiku nousi kiven päällä kököttävän männyn latvuksiin ja singahti sieltä kuin ulvahtaan läheiseen metsään. Patam-patam-patam.

Tummat varjot kasvoivat sitä myöten kun voima iskuistamme alkoi huveta. Pimeys vähän kuin nielaisi meidät syliinsä. Eki heitti ensimmäisenä keppinsä pois, sitten minä. Sanoi että ukon jorinat. Make jatkoi meistä vähän syrjässä hakkaamistaan. Kumahdukset kuuluivat nyt vaimeampina. Vähän kuin tulisivat jostakin eivätkä vain kulkeutuisi jonnekin. Olin tätä sanomaisillani Ekille kun huomasi Maken kalvakaat kasvot takanani. Patam-patam-patam, kuului jostakin syvältä, kiven sisältä. ■

Pekka Vartiainen

<https://urly.fi/1CyZ>

Anu Nuutinen
(kuvassa tarinoiden kirjoittaja
Pekka Vartiainen)

Kummakivi on Ruokolahdella sijaitseva siirtolohkare, joka on asettautunut erikoiselle paikallaan 10 000 – 11 000 vuotta sitten. Lohkare on seitsemän metriä leveä ja viisi metriä korkea ja sen laella kasvaa kymmeniä vuosia vanha kaksilatvainen mänty. Kivi lepää kuperalla kallioalustalla kuin olisi keikahtamisillaan alas millä hetkellä tahansa. Kiveä on käyty ihailmassa ja ihmettelemässä jo 1800-luvulta lähtien. Vuodesta 1962 se on ollut rauhoitettu kohde. Väitetään, että nimensä se on saanut paitsi kummallisen ulkomuotonsa takia myös ehkä siitä, että kun sitä kumauttaa kepillä, voi kuulostaa siltä kuin kivi olisi ontto sisältä. Kivestä lähtee siis kummallinen kaiku.

THE STRANGE ROCK (8)

It had been a long evening out in the village. But it was for a purpose. We had shivered on the corner of the village store until Ketonen had come to the door to lock up. He saw us and called: "All right lads?" Right as rain, we are. Eki had gobbled a proper wad onto the bike stand. It hung there, a bit like a stalactite. Good job Ketonen was already out of sight.

We hung around for a while longer and then headed for the rock. We had agreed to go there at dusk. The old man had told us to. Said that if you go there after dark and do as I tell you, you'll be sure to hear it. All we understood was that you can't do this stuff in daylight. Twilight stuff. Like the old man's tales of rock knockers.

Eki led the line of bikes, as always. He was in a hurry. Me and Make followed at a slower pace. The red hem of Eki's jacket flapped in front of us. A gust of wind also caught the spruce trees around us. Their swishing blended with the cawing of crows.

The closer to the rock we got, the more scared I was. Or at least I began to doubt the sense of what

we were doing. We all knew the old man's tales. "You wetting yourself already?" Eki mocked, and I spotted a small grin on Make's face too. We chucked our bikes on the side of the track, grabbed the sticks we had brought, and I made a beeline ahead. I thought, I'll show them. Stick around if you can stand the pace.

Every time it was an equally strange sight. A huge boulder not really held up by anything. And on it, a gnarled tree clinging by its claws on the surface of the rough rock. Waving its antlers high above. Blowing eternal vapours from its mouth.

I stopped, like at a respectful distance. The light dusk had fallen. I squeezed the stick in my hand. It felt soft.

Eki rushed past me and immediately started thumping the rock with his birch pole. Walked in short steps around the rock hitting, hitting, hitting. Here, there and everywhere. Make stopped at the foot of the boulder and reminded us of the old man's instructions. The blows had to be aimed at a precise spot. Seven-and-

a-half centimetres north from the contact point of the rock and its base.

The first booms echoed in the air. Somewhere, something heavy took to the wing with a rustle. At first, we each beat our own rhythm, then in unison, trying to keep the same tempo. Padam-padam-padam. The echo rose to the top of the pine squatting on the rock and sprang from there, with almost a howl, to the surrounding forest. Padam-padam-padam.

The dark shadows grew as the strength began to wane from our strikes. Almost as if the darkness had swallowed us. Eki was the first to throw down his stick, I was next. "So much for the old man's drivel," he said. Make continued to beat a little way from us. The booms were now more subdued. A bit like they were coming from somewhere and not just carrying to somewhere. I was about to say this to Eki when I saw Make's pale face behind me. Padam-padam-padam, came from some place deep inside the rock. ■

Transl. Annira Silver

Kummakivi [strange rock] in Ruokolahti is an erratic boulder which settled in its unusual spot 10,000-11,000 years ago. The rock is seven metres wide and five metres high, and on its brow grows a decades-old pine tree with twin trunks. The boulder sits on a domed bedrock base and looks as if it is about to topple down at any moment. People have been coming to marvel at it since the 1800s. It was designated a protected site in 1962. It is said that it acquired its name not only due to its strange exterior, but possibly also because when you whack it with a stick, it can sound hollow inside. The rock emits a strange echo.